

dőknek tart. A kegyes fogadtatás, melyben az akkori közoktatásügyi miniszter úr küldöttségünket és emlékiratunkat részesítette, nemcsak nagy megnyugvásunkra szolgálhat, hanem egyszersmind az eddig járt ösvény követésére is buzdít.

A földm., ipar- és kereskedelemügyi miniszterium két természettudományi kérdést intézett társulatunkhoz, melyek közül az első arra vonatkozott, hogy a jelenleg Franciaország szőleit pusztító *Phylloxera vastatrix* nevű rovarlétezik-e nálunk szőlőványosan; és ha igen, lehet-e attól tartani, hogy ezen állat a mi szőlőinket is ellepje és pusztítsa: a másodikban pedig azon felhívás intézettel társulatunkhoz: határozna meg a múlt május hóban Ditró és Szárhegy erdélyi községek határában tetemes számban mutatkozott és nagyobb pusztításokat végbe vitt szöcske-féle rovarok fajtát és nemét. Az első kérdésre adott feleletünket Kriesch János tagtársunknak, az Erdélyben pusztító rovarok meghatározását Karl János és Horváth Géza tagtársainknak köszönjük. Mind a két véleményes jelentés fölterjesztett az érdekelt miniszteriumhoz, tágabb körű tanulság merités okáért Közlönyünkben is közzététetvén.

Egyik buzgó tagtársunk Dr. Fehér Nándor úr fölkérte a társulat választmányát, küldene ki egy szakértő rajzoló a *dobsinai jégbarlang* lerajzolása végett, hogy hazánk e nevezetes természeti ritkaságával tágabb körökben is részletesebben megismerkedhessenek. A választmány örömmel fogadta az indítványt, és elhatározta, hogy amint az idő tavaszodni kezd, a kellő intézkedéseket megtételi.

A választmány egyéb fontosabb intézkedéseit alább, az illető életmozzanatok sorrendjében fogom előterjeszteni. Itt még csak azon állandó bizottságokról kell hálálal megemlékezni, melyek a választmány kebelében, az egész év folytán működtek ú. m. a physikai és meteorológiai bizottságról, mely Sztoczek József elnökelete alatt, s B. Eötvös Loránd, Heller Ágost, Kondor Gusztáv, Schenzl Guidó és az első titkár közreműködése mellett, az 1872-re eső physikai nyílt pályázat ügyét vezette; továbbá a könyvkiadó bizottságról, mely Balogh Kálmán elnökelete alatt és Dapsy László, B. Eötvös Loránd, Hirschler Ignác, Krenner József, Kriesch János, Szontágh Miklós, Wartha Vincze, és a titkárok közreműködése mellett a nagy fontosságú s messze kiható könyvkiadó vállalatunkban intézkedett.

2. Társulatunk második életnyilvánulását a *megbízásából készült munkálatok* képezik. Jelenleg a következő munkálatok vannak folyamatban, u. m.

a) Schvarzer Viktor úr, a debreczeni országos gazdasági felsőbb tanintézet tanára meg van bízva egy a magyar gazdaközönség igényeihez mért népszerű mezőgazdasági vegytan megírásával. Tiszteletdíja 2000 ft.

b) Kerpely Antal úr, a selmeczi bányászakademia tanára a következő feladat megoldásával bízott meg: „Vizsgáltsanak meg a vas- és legfőbb vegyületeinek és ötvényeinek physikai és chemiai tulajdonságai, elméleti és gyakorlat szempontból, különös tekintettel a magyarországi nyerstermékekre“. Tiszteletdíja 2000 ft.

c) Schenzl Guidó úr, az országos meteorológiai és földdelejlésségi intézet igazgatója a következő feladat megoldásával bízott meg: „meghatározni a magyar birodalom földdelejlésségi állandóit a birodalom minden részében, azokat átszámítani az 1870-ik évi időszakra, azon változásokat kideríteni, melyek a föld delejlésségi (isoklin, isogon, isodynam) vonalakban húsz év alatt történtek, az eddigi mérésekben mutatkozott szabálytalanságokat beható vizsgálat alá vetni, s eddigi, valamint még ezután eszközlendő mérései alapján, Magyarország Erdély-, Horvát- és Tótország magnetographiai térképét elkészíteni“. Tiszteletdíj 1500 ft.

d) Stahlberger Emil úr, a fumei tengerész-akademia tanára már elkészítette és be is nyújtotta „az apály és dagály a fumei öbölben“ című munkáját, melyben a fumei apály és dagály tünetényeinek lefolyását, és annak eltérését az oceánbeli apály és dagály törvényeitől számos tapasztalati adatból kimutatja és megmagyarázza. Tiszteletdíj 500 ft.

e) Staub Móríczy úr, a budai főreáliskola tanára megbízott a Magyarországon eddig tétetett állat- és növény fejlődési megfigyelések összegyűjtésével és földolgozásával. Tiszteletdíja, beleértve utazása költségeit, 500 ft.

Továbbá Bartha Károly, felsődobolyi evang. lelkész úr Háromszék meteorológiai viszonyainak részletes leírására, végre Podhradszky András főerdész úr Gömörből: „a légáramlásokról és befolyásokról a csapadékokra és időjárásra, különös tekintettel hazánk természeti viszonyaira“ című munka kidolgozására ajánkozott. A választmány mindkét ajánkozást örömmel fogadta, s küldőket munkálataik elkészítésére fölszólította.

A választmány nem titkolhatja el örömét a szakférfiak ily nagy mérvű érdekeltsége fölött, melyet a társulat direct